

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/158/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920010242
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6920010242.5

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej, na verejnom zasadnutí dňa 16. decembra 2020 v trestnej veci obžalovaného U. I., za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr.zák. a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 22.10.2020, sp.zn. 3T/47/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný spod obžaloby Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota, č.k. 1 Pv 97/20/6609-39 zo dňa 21.05.2020

v bode 2)

- zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr.zák. a § 127 ods. 4 Tr.zák.,

v bode 3)

- zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr.zák. a § 127 ods. 4 Tr.zák.,

v bode 4)

- zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr.zák. s poukazom na ust. § 127 ods. 4 Tr.zák., ktorých sa mal dopustiť tak, že

v bode 2)

dňa XX.XX.XXXX v presne nezistenom čase okolo XX.XX h pod vplyvom alkoholu, vstúpil do kuchyne rodinného domu č. XXX v obci H. H., okres A. E., s bejzbalovou pálkou v ruke, s ktorou pred svojou matkou Y. I., nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. 227, okres A. E., buchol po stoličke, ktorá sa po tomto údere rozbila a svojej matke Y. I. povedal, že ak mu nedá 50 eur, tak jej ublíži a ublíži aj svojmu otcovi a bratovi tým, že im podreže krk, kde po týchto vyhrážkach mu Y. I. zo strachu dala sumu 50 eur v hotovosti,

v bode 3)

dňa 24.02.2020 v presne nezistenom čase okolo 13.00 h pod vplyvom alkoholu v kuchyni rodinného domu č. XXX v obci H. H., okres A. E., po tom čo mu jeho matka Y. I. nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., pod hrozbou násilia vydala finančnú hotovosť 50 eur, mu oznámila, že zavolá na políciu, na čo sa jej vysmial a povedal jej, že ak políciu zavolá, tak ich všetkých podreže,

v bode 4)

od presne nezisteného mesiaca a dňa koncom roka XXXX do XX.XX h dňa XX.XX.XXXX v rodinnom dome č. XXX, v obci H. H., okres A. E., pod vplyvom alkoholu opakovane najskôr jedenkrát do mesiaca, v posledných troch mesiacoch aj štyrikrát za mesiac vulgárne nadával svojej matke Y. I. nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., do kuriev, vyhrážal sa jej zabitím, opakovane si od nej pod hrozbou vyhrážok pýtal peniaze, vyhrážal sa jej, že ju podreže a aj svojho otca Q. I., čo aj pred

ňou naznačoval rukou, čím u nej opakovane vyvolával strach o svoj život a zdravie a spôsoboval jej aj psychickú traumu,

oslobodený podľa § 285 písm. a) Tr. por., pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky v bodoch 2), 3) a 4), pre ktoré bol obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie v neprospech obžalovaného, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 11.11.2020, a to proti výroku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby v bodoch 2), 3) a 4). Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil. Potom dal do pozornosti aj odôvodnenie rozsudku, z ktorého vyplývalo najmä to, že sa mu ako prokurátorovi nepodarilo preukázať obžalovanému také násilné konanie, ktorým by sa dopustil žalovaných zločinov, boli odstránené rozpory vo výpovediach svedkyne poškodenej Y. I. a nebol vzhľadnutý žiadny iný dôkaz, ktorý by obžalovaného usvedčoval, pričom s takýmto vyhodnotením dôkazov okresným súdom taktiež nesúhlasil.

Argumentoval tým, že trestná činnosť obžalovaného, ktorá mu bola kladená za vinu obžalobou, bola vykonaným dokazovaním v plnej miere preukázaná, a to predovšetkým výpoveďami svedkyne poškodenej Y. I., jej trestným oznámením, znaleckými posudkami z odvetvia farmácie a klinickej psychológie dospelých, zápsmi o dychových skúškach obžalovaného, ako aj zápisnicou o vydaní veci poškodenej.

Poukázal na trestné oznámenie poškodenej Y. I. zo dňa XX.XX.XXXX, ako aj jej jednotlivé výpovede v procesnom postavení svedkyne poškodenej v prípravnom konaní zo dňa 25.02.2020 a dňa 28.04.2020, následne aj na hlavnom pojednávaní dňa 23.07.2020 a dňa 22.10.2020. Postupné zmeny v jej svedeckých výpovediach v prospech obžalovaného oproti jej prvej výpovede z prípravného konania, hodnotil ako tendenčné, urobené v snahe pomôcť svojmu synovi (obžalovanému), tak aby sa vyhol postihu, resp. odsúdeniu, v ktorých bagatelizovala určité skutočnosti týkajúce sa jeho útoku. V konečnom dôsledku sa obžalovaného snažila vykresliť v lepšom svetle, pričom za pravdivé označila svoje výpovede na hlavnom pojednávaní svedčiacej v jeho prospech.

Ďalej poukázal na znalecký posudok z odvetvia klinickej psychológie dospelých vypracovaný na poškodenú, z ktorého, okrem iného, vyplýva, že v čase podania trestného oznámenia prežívala situáciu so synom ako neúnosnú, nevládala znášať konflikty, ktoré vyvolával pod vplyvom alkoholu, čo vyústilo do podania trestného oznámenia, ktorým sa snažila vzniknutú situáciu vyriešiť. Neskôr sa však už u nej do popredia dostala snaha o prepustenie syna z väzby, v dôsledku čoho nebolo možné u nej vylúčiť skresľovanie výpovedí, resp. zakrývanie skutočného priebehu skutkov.

Z ďalšieho znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie vyplynulo, že u obžalovaného síce nebolo zistené duševné ochorenie v pravom slovom zmysle, t.j. psychológa, avšak bolo diagnostikované, že ide o abnormne štrukturovanú osobnosť (trvalá porucha osobnosti). Zároveň bola u neho zistená závislosť od alkoholu, ktorý v čase skutkov kombinoval s užívaním kanabinoïdov, čo viedlo k podstatnému zníženiu jeho ovládacích schopností, jeho rozpoznávacie schopnosti boli zachované. Z tohto dôvodu mu bolo navrhnuté aj uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, ako aj uloženie zákazu požívať omamné a psychotropné látky.

Zdôraznil, že ak mal okresný súd pochybnosti o niektorých skutkových zisteniach, bol povinný doplniť dokazovanie v zmysle ním podaného návrhu, ktorým sa dožadoval výsluchu svedkov, konajúcich príslušníkov polície, ako aj výsluchu znalcov, ktorí vypracovali vyššie uvedené posudky a tieto by neboli nadbytočné.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovaného, prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na písomných dôvodoch odvolania a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Naproti tomu obhajca obžalovaného považoval napadnutý rozsudok za správny a zákonný, pričom navrhol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie v neprospech obžalovaného podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba, a to v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého oslobodzujúceho výroku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Súd prvého stupňa pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil

a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne. Vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke nevinu obžalovaného zo spáchania skutkov v bodoch označených ako 2), 3) a 4) a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku podľa § 285 písm. a) Tr.por. spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo dokázané, že sa stali skutky v bodoch 2), 3) a 4), pre ktoré bol trestne stíhaný.

Odvolačný súd v zhode so záverom prvostupňového súdu konštatuje, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané len to, že na danom mieste a v danom čase došlo medzi obžalovaným a poškodenou k verbálnemu konfliktu, bez toho, že by sa jednoznačne preukázali ďalšie jednotlivé rozhodujúce skutočnosti uvedené v bodoch 2), 3) a 4), konkrétne také konanie obžalovaného, ktorým by naplnil zákonné znaky uvedených zločinov.

V rámci odvolacieho konania bola venovaná dostatočná pozornosť odvolacím námietkam okresného prokurátora, ktoré však nie je možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu.

Možno súhlasiť s okresným prokurátorom v tom smere, že prvostupňový súd vyhodnotil vykonané dôkazy v prospech obžalovaného, avšak takýto postup bol v danom prípade za danej dôkaznej situácie v súlade so zákonom. Naopak, okresný prokurátor vyhodnotil v podanom odvolaní vykonané dôkazy výlučne v neprospech obžalovaného, čo nebolo namieste, vzhľadom na celkovú dôkaznú situáciu.

Pokiaľ ide o hodnotenie jednotlivých vykonaných dôkazov, vrátane svedeckých výpovedí vyznievajúcich, či už v prospech obžalovaného, alebo v jeho neprospech, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa na stranách č. 11 až č. 14, prvý odsek a stranách č. 15, odseky 2, 3 a 4 a č. 16, s ktorým sa stotožnil a nebude ho celé nadbytočne opakovať.

Možno súhlasiť s odvolacou námietkou okresného prokurátora, že prvá výpoveď poškodenej Y. I. z prípravného konania v procesnom postavení svedkyne odôvodňovala podozrenie, že obžalovaný sa dopustil skutkov v bodoch 2), 3) a 4) tak, ako mu to bolo kladené obžalobou za vinu. Na druhej strane však nemožno prehliadať, že svedkyňa poškodená už v prípravnom konaní pri druhej výpovedi zmenila svoje usvedčujúce tvrdenia a v podstate na nich zotrvala aj pri obidvoch svojich výpovediach na hlavnom pojednávaní, pred ktorými bola nielen poučená o prípadných trestných následkoch, ak by jej výpoveď bola nepravdivá, resp. krivá, ale zároveň zložila aj prísahu podľa § 265 ods. 1, 2 Tr. por. Napriek tomu, najmä vzhľadom na závery znaleckého posudku z odvetvia klinickej psychológie dospelých, nemožno úplne vylúčiť eventuálne skresľovanie v zmenených výpovediach svedkyne poškodenej s cieľom pomôcť obžalovanému, ktorý je jej synom, ale napriek existencii všeobecnej vierohodnosti jej tvrdení nemožno prehliadnuť, že potvrdenie špecifickej vierohodnosti u nej bolo problematické. Svedkyňa poškodená postupne menila svoje vyjadrenia, a to ohľadne dôležitých a nie zanedbateľných skutočností, pričom až takéto zásadné odlišnosti a rozpory nie je dostačujúce odôvodňovať len pozitívnym vzťahom k obžalovanému a nemožno ich hodnotiť výlučne v jeho neprospech. Bolo potrebné prihliadnuť nepochybne aj na to, že pri podávaní trestného oznámenia z jej strany nebol pribraný tlmočník, ako aj na to, že sa s ňou pri prvom výsluchu v prípravnom konaní ťažko komunikovalo po slovensky, pričom dostatočne nerozumela, resp. nevedela vysvetliť všetky relevantné skutočnosti a okolnosti priebehu skutku. Napokon sama sa vyjadrila, že medzi nimi dlhodobo vznikali konflikty, avšak nie takej závažnosti, ako to bolo uvedené v obžalobe, pričom obžalovaného chcela takýmto spôsobom (trestným oznámením) len „postrašiť“.

Svedok poškodený Q. I., otec obžalovaného, na hlavnom pojednávaní vypovedal v jeho prospech a skutočnosť, že v prípravnom konaní odmietol vypovedať, nemožno hodnotiť na ťarchu obžalovaného. Taktiež bolo podstatné, z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného, že tento doposiaľ nebol trestaný, dokonca nebol sankcionovaný ani za priestupok a aj v mieste bydliska požíva dobrú povesť.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že síce nie je vylúčené, že sa obžalovaný dopustil skutkov v bodoch 2), 3) a 4) kladených mu za vinu, naopak možno konštatovať, že bol z takéhoto konania v určitej miere podozrivý, a to vzhľadom na súhrn dôkazov vyznievajúcich v jeho neprospech, avšak v tomto smere pretrvali viaceré nezanedbateľné pochybnosti, ktoré by nemohlo rozptýliť ani prípadné vykonanie ďalších dôkazov. Zároveň bolo potrebné vziať do úvahy aj súhrn dôkazov vyznievajúcich v jeho prospech, ktoré mali neprehliadnuteľnú silu a hodnotu. Po komplexnom vyhodnotení všetkých okolností daného prípadu, vychádzajúc zo zistenej a ustálennej dôkaznej situácie, mal odvolací súd za to, že bolo potrebné aplikovať zásadu v pochybnostiach v prospech obžalovaného, a z tohto dôvodu okresný súd postupoval zákonne a správne, keď ho v konečnom dôsledku podľa § 285 písm. a) Tr.por. spod obžaloby oslobodil. Nebolo totiž jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností

dokázané, že sa stali skutky v bodoch 2), 3) a 4), pre ktoré bol stíhaný, najmä pokiaľ ide o rozhodujúce skutočnosti a okolnosti.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolanie okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.